

Právnická fakulta Univerzity Karlovy v Praze

POSUDEK

Vedoucího rigorózní práce

Jméno a příjmení studenta: Mgr. Veronika Loužecká Beerová

Název práce: Porozvodová péče o děti v ČR

Jméno a příjmení vedoucího: doc. JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.

1. Formulace cílů, metodika zpracování práce a aktuálnost tématu:

Autorka zvolila aktuální společenský fenomén rodinného práva, a to i s ohledem na změny přinášené rekodifikací soukromého práva. Jde o téma, které právem zasluhuje zvýšenou pozornost odborné veřejnosti, jak o tom svědčí i proběhlé diskuse v odborných periodikách (Bulletin advokacie, Právo a rodina, Právník, Právní rozhledy, Právní rádce, ipravnik.cz atd.). Autorka v úvodu své práce vymezuje její cíle (analyticko-komparativní) a klade si otázky, na které se snaží svou prací nalézt odpověď. Vlastní metody práce a přístupu jsou v úvodu zřetelně naznačeny, i z práce samotné je patrné, že autorka zvolila analytický přístup, který kombinuje s deskripcí a evaluací judikatury, aby nakonec dospěla k obecnějšímu poznatku (tj. k určité syntéze vybrané problematiky). V tomto ohledu autorka prokázala schopnost nadhledu nad zákonným textem, projevila mimořádnou znalost aktuální judikatury, kterou kriticky analyzuje, vyhodnocuje a patřičně komentuje. Práce je opatřena grafy, jimiž je demonstrováno rozložení jednotlivých forem porozvodového uspořádání v ČR v uplynulých 2 dekádách. Za velmi přínosné (byť s malou geografickou relevancí) považují i zařazení případových studií z vybraných judikatur okresních soudů Ústeckého kraje, s nimiž zjevně autorka přichází ponejvíce do styku. Oceníji rovněž autorčin obohacující sociologizující a psychologizující vhléd do zkoumané problematiky, neboť jsem toho názoru, že nelze rodinné právo nahlížet toliko prismatem právním.

2. Logická struktura a členění rigorózní práce:

Text (294 tis znaků včetně úvodu a závěru) je celkově přehledně a jasně členěn, jeho struktura je logická, jednotlivé výklady na sebe souvisle navazují. I další vnitřní členění odpovídá klasickým doktrinálním přístupům, zejména je respektováno předepsané členění pro odborný text, tj. úvod do problematiky, shrnutí dosavadního stavu poznání a odborné diskuse nad problémem, stručný rozbor judikatury a další teoretická východiska, nakonec závěr a úvahy *de lege ferenda*. Práce je rozdělena v zásadě do 6 věcných kapitol, kdy první dvě z nich usilují o stručnou základní charakteristiku problému porozvodové péče o děti z obecného pohledu a plní spíše roli propedeutickou (zejm. obecné vymezení pojmu, vývoj právní úpravy a současné promítnutí institutu do jednotlivých oblastí právního řádu). Pátá kapitola se celistvě věnuje (nutno říci zdařile) analýze rozvodu jako příčiny porozvodového stavu. Kapitola šestá je věnována rozboru vlastním modelům porozvodové péče a uspořádání vzájemných práv a povinností – zde autorka podrobněji rozebírá především otázku výlučné, společné a střídavé péče o dítě, a to vše ve světle aktuální judikatury ÚS (reflexe stěžejního nálezu z roku 2015).

3. Rozsah a úroveň použitých zdrojů a práce s nimi, bibliografické citace, poznámkový aparát:

Při zpracování tématu byl použitý relativně dostatečný počet bibliografických pramenů, které autorka správně uvádí a na konkrétních místech cituje v souladu s citační normou. Poznámkový aparát je adekvátní. Výběr literatury a pramenů základna je reprezentativní a zahrnuje jak tituly aktuální právní nauky, tak publikace reflektující právní úpravu starší. Lze ocenit, že autorka neváhá konfrontovat základní názory české doktríny (Radvanová,

Zuklínová, Hrušáková, Králíčková, Šínová, Matoušek, Gardner etc.) a odlišná stanoviska právních autorit v daném oboru, jakož i rozdílné pohledy naší judikatury (ÚS, NS).

4. Jazyková, stylistická úroveň a formální úprava diplomové práce

Jazyková i stylistická úroveň práce je výborná. V práci jsem neshledal žádných gramatických chyb ani stylistických nedostatků. S právní terminologií je pracováno správně.

5. Formulace vlastních závěrů (práce s judikaturou, úvahy de lege ferenda)

Práce předkládá řadu podnětných názorů a závěrů. Nevyhýbá se kritické evaluaci ani vyslovení vlastních hodnotících soudů, což je ocenitelné zejména v otázce konceptu nejlepšího zájmu dítěte (str. 80 an.), kde velmi správně konfrontuje příslušná rozhodnutí ÚS a NS. Správně pracuje s bohatou judikaturou, jejíž závěry komentuje, analyzuje a kriticky vyhodnocuje. U ústní obhajoby by se proto mohla autorka blíže vyjádřit:

- k otázce porušování zákona setrvačnou praxí soudů (str. 13)
- k otázce povinného výslechu manželů dle ZZŘS – současná praxe
- k otázce stanovování výživného rodiči nezletilého dítěte při střídavé péči
- jaký je rozdíl mezi obvyklým pobytem a obvyklým bydlištěm dítěte? (str. 64-65)
- § 2 úmluvy o právech dítěte – právo být slyšen: jaké jsou aktuální trendy při naplňování této mezinárodněprávní kautely a jaká má být dle autorky úloha OSPOD při realizaci tohoto práva.
- Jak se autorka dívá na potřebu specializované justice ve věcech péče o nezletilé? – kupř. ve Francii je speciální soudce (*juge des enfants*).
- jaký je rozdíl mezi společným vlastnictvím a podílovým spoluvlastnictvím – str. 48 (pozn. pod čarou)
- k tzv. Cochemské praxi (konvenci), tj. jak ji hodnotí z hlediska uplynulé dekády – vybraní opatrovníčtí soudci v ČR si tento přístup osvojili – jsou již nějaké poznatky o jejich praxi?
- Jakou roli má hrát aspekt věku dítěte při rozhodování o péči? A jak je třeba posuzovat pracovní dobu rodičů při úvaze o střídavé péči?

6. Odborná kvalita zpracování tématu rigorózní práce

Práce je po odborné stránce standardní a splňuje požadavky kvalifikační práce tohoto stupně, a to jak rozsahem, tak kvalitativní analýzou. Prokazuje autorčiny výborné, komplexní znalosti vybrané hmotněprávní problematiky, jakož i souvisejících procesněprávních otázek a celkovou širší orientaci v citovaných oblastech a neshledal jsem v ní žádné nedostatky. Z práce je zřetelně cítit autorčino velké osobní zaujetí, které pro danou problematiku má, jakož i její praktické zkušenosti načerpané několikaletou advokátní praxí v oboru. Je rovněž vidět, že jí osud porozvodové péče o děti rozhodně není lhostejný.

Závěr:

Předložená práce prokázala autorčinu samostatnost při zpracovávání nelehkého tématu, její schopnost zorientovat se v zákonné úpravě, doktríně a příslušné judikatuře. Domnívám se, že by autorka měl uvažovat o publikaci (kupř. časopisecky) vybraných dílčích závěrů své práce. **Práci proto doporučuji k ústní obhajobě.**

Rigorózní práci hodnotím stupněm: prospěla

Datum: 23. 4. 2018

Podpis vedoucího rigorózní práce:
Doc. JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.